

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO
EWELINA WALERJAŃCZYK

Kancelaria Radcy Prawnego
Ewelina Walerjańczyk
Radca Prawny
siedziba przy ul. Zwycięstwa 152
75-613 Koszalin

tel.: 606 - 323 - 109

e-mail: e.walerjanczyk@radcaprawnykoszalin.info

Koszalin, dnia 22 czerwca 2021 r.

Trybunał Konstytucyjny

Al. J.C. Szucha 12A
00-918 Warszawa

Skarżący:

G W

reprezentowany przez

radcę prawnego Ewelinę Walerjańczyk
Kancelaria Radcy Prawnego
ul. Zwycięstwa 152
75-613 Koszalin
nr wpisu na listę radców prawnych
KO 807

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Na podstawie art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 47 ust. 1 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 22 lipca 2016r. o Trybunale Konstytucyjnym, w imieniu mojego Mocodawcy - **wnoszę o:**

I stwierdzenie niezgodności § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2018. poz. 1184, 1467, 1669 i 2193) w **brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016 r.**, w zakresie, w jakim przepis ten przewidywał w sprawach cywilnych, w których ustalono wartość przedmiotu sprawy, stawkę minimalną należną pełnomocnikowi ustanowieniu z urzędu za postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w wysokości stanowiącej 75% wartości stawki minimalnej należnej od wartości przedmiotu sporu, której podstawa jest niższa od tej ustalonej tytułem wynagrodzenia pełnomocnika dla strony w przypadku ustanowienia pełnomocnika z wyboru, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 615, z późn. zm.) w sprawie opłat za czynności adwokackie, a jej podwyższenie do wysokości opłaty maksymalnej, które najwyżej może stanowi 150% stawki minimalnej, uzależnione było od uwzględnienia przez Sąd orzekający czynników wymienionych § 4 ust. 2 rozporządzenia **w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu** - przez co ograniczał prawo do równego traktowania przez władze publiczne, prawo do sądu, jak również naruszał prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności oraz zasadę równorzędności stron, powodując, iż wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu w tej samej sprawie jest z mocy prawa obniżone w stosunku do wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru, w przypadku, gdy w sprawie nie zachodzą czynniki umożliwiające podwyższenie stawki minimalnej do wysokości stawki maksymalnej,

- z art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie w związku z art. 64 ust. 1 oraz 2 i art. 45 ust. 1 i art. 2 w związku z art. 31 ust. 3 oraz art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

- II zasądzenie na rzecz Skarżącego od Skarbu Państwa kosztów postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym,
- III przeprowadzenie dowodu z dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, która toczyła się przed Sądem Okręgowym w K , I Wydziałem Cywilnym pod sygnaturą akt oraz przed Sądem Apelacyjnym w S , I Wydziałem Cywilnym pod

sygnaturą _____ oraz pod sygnaturą _____
postanowienia, które załączam do niniejszej skargi.

tj. wyroków oraz

Skarżący kwestionuje przepisy zawarte w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. (Dz.U. z 2018. poz. 1184, 1467, 1669 i 2193) w *brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016 r.* w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, wydane przez Ministra Sprawiedliwości.

UZASADNIENIE

Opis stanu faktycznego.

Skarżący – adwokat G _____ W _____ został ustanowiony pełnomocnikiem z urzędu powoda L _____ J _____, do reprezentowania go w sprawie powództwa o zapłatę przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Rejonowego w K _____ oraz Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w K _____.

Sprawa prowadzona był przed Sądem Okręgowym w K _____, I Wydziałem Cywilnym pod sygnaturą _____.

W dniu _____ października 2019 roku, Sąd Okręgowy w K _____ wydał wyrok w przedmiotowej sprawie oddalając powództwo. W punkcie pierwszym powyższego wyroku Sąd oddalił żądanie powoda, obciążył go kosztami zastępstwa procesowego na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę _____ zł (zmienione na korzyść powoda na skutek zażalenia na zasądzone koszty) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W punkcie trzecim wyroku, Sąd pierwszej instancji zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowy w K _____ na rzecz adwokata G _____ W _____ kwotę _____ zł powiększoną o należny podatek VAT, tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu dla powoda, które nie zostały w całości opłacone przez stronę powodową. Pierwotnie określona przez powoda wartość przedmiotu sporu nie przekraczała kwoty _____ zł, następnie zmieniona w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji do kwoty _____ zł, która to kwota pozostała przedmiotem wartości przedmiotu sporu na etapie postępowania apelacyjnego.

Z treści uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji wynika, iż wynagrodzenie przyznane pełnomocnikowi z urzędu, zostało przyznane w wysokości 100 % stawki minimalnej.

Od wyroku Sądu pierwszej instancji, wyznaczony pełnomocnik z urzędu, w porozumieniu z powodem, wywiódł apelację.

Na skutek wniesionej apelacji, Sąd Apelacyjny w S I Wydział Cywilny, wyrokiem z dnia 27 marca 2020 r., sygn. akt oddalił apelację.

W punkcie drugim wyroku, Sąd drugiej instancji zasądził od powódki na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 8.100,00 zł tytułem kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.

W punkcie trzecim wyroku, Sąd drugiej instancji przyznał pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu adwokatowi G W od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K kwotę 5.400,00 zł powiększoną o należny podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu apelacyjnym.

Rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji w przedmiocie kosztów postępowania odwoławczego zaskarżył pełnomocnik powódki, składając zażalenie do innego składu tego Sądu.

W zażaleniu z dnia sierpnia 2020 r. pełnomocnik powoda, zaskarżył punkt trzeci wyroku Sądu Apelacyjnego w S z dnia marca 2020 r., kwestionując wysokość zasądzzonego wynagrodzenia na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Pełnomocnik w zażaleniu wskazał, iż koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu winny stanowić kwotę 8.100,00 zł powiększonych o należny podatek VAT, nie zaś zasądzoną kwotę 5.400,00 zł plus VAT.

Pełnomocnik w swoim zażaleniu wskazał, iż zasądzone wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu za postępowanie odwoławcze jest blisko dwukrotnie mniejsze od kwoty zasądzonej na rzecz pozwanego, realizując w zasadzie ten sam nakład pracy, tj. pismo procesowe w związku z wywiezionym środkiem odwoławczym przez stronę powodową i złożoną odpowiedź na apelację przez stronę pozwaną.

Nadto, pełnomocnik wskazał, że w sprawie przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie SK 66/19, gdzie Trybunał orzekł o niezgodności z Konstytucją przepisu art. 4 ust 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, wskazane zostały uniwersalne normy, które powinny mieć zastosowanie w przypadku przyznawania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu na rzecz adwokata ustanowionego dla strony.

Obecna regulacja, na podstawie obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, nie realizują uniwersalnych norm, stąd przedmiotowa skarga do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie czy przepisy te zgodne są z Konstytucją.

Postanowieniem z dnia   marca 2021r. doręczonym w dniu 6 kwietnia 2021r. wraz z pisemnym uzasadnieniem Sąd Apelacyjny w S   , oddalił powyższe zażalenie pełnomocnika powoda na koszty przyznanych kosztów zastępstwa procesowego z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd wskazał, iż skarżony przepis korzysta z domniemania konstytucyjności, albowiem dotychczas nie został poddany badaniu przez Trybunał Konstytucyjny jego zgodności z Konstytucją, stąd też powoływanie się na treść tego orzeczenia, było bezprzedmiotowe w sprawie niniejszego zażalenia.

W uzasadnieniu swojego postanowienia Sąd drugiej instancji wskazał nadto, że nie ma wspólnej płaszczyzny pomiędzy pełnomocnikiem ustanowionym z wyboru a tym ustanowionym z urzędu, stąd też wynagrodzenie należne każdemu z nich z różnych tytułów **może się różnić**. Wskazana przez Sąd argumentacja jest w tym zakresie wadliwa.

Sąd dalej wskazuje na to, że do wynagrodzenia dla adwokata ustanowionego z urzędu, dolicza się podatek VAT, zaś do wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z wyboru już nie oraz, że pełnomocnik z urzędu ma pewność, co do tego, że wynagrodzenie w całości otrzyma. Wskazana przez Sąd argumentacja jest w tym zakresie wadliwa.

Sąd nie uwzględnił przy tym, że stronę pozwaną mogła łączyć z ustanowionym pełnomocnikiem umowa o wynagrodzenie obejmujące stawkę wyższą niż minimalna, a więc nawet do sześciokrotności stawki minimalnej stanowiącej kwotę 8.100,00 zł przy tej wartości przedmiotu sporu przed sądem odwoławczym.

Bez znaczenia pozostaje zatem to, że Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 8.100,00 zł i jest to kwota nie zawierająca podatku VAT, natomiast wynagrodzenie z tytułu nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokata ma doliczony podatek VAT.

Przypomnienia w tym miejscu wymaga, iż jako płatnik podatku VAT, pełnomocnik ustanowiony z urzędu, zobowiązany jest do tego, aby podatek VAT naliczony przy tej usłudze prawnej, odprowadzić na rzecz właściwego organu podatkowego w kolejnym miesiącu. Podatek VAT nie stanowi tym samym wynagrodzenia na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu, nie sposób zatem zrównywać przyznanego wynagrodzenia na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu z zasądzonym od strony przegrywającej proces, minimalnym wynagrodzeniem określonym w przepisach rozporządzenia na rzecz pełnomocnika ustanowionego z wyboru.

Nie sposób także uznać, aby pewność odnośnie uzyskania wynagrodzenia w przypadku pełnomocnika ustanowionego z urzędu, była argumentem przemawiającym za brakiem podstaw do przyznania wynagrodzenia równemu stawce minimalnej wynagrodzenia, jak w przypadku pełnomocnika ustanowionego z wyboru.

Przypominam, iż w przypadku ustanowienia pełnomocnika z wyboru, klient ma możliwość porozumienia się w sprawie płatności i rozłożyć jej realizację w ratach, natomiast w sprawie z urzędu takiej możliwości nie ma i na wynagrodzenie **trzeba czekać miesiącami a nawet latami, aż do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy**, w tym związanego z należnymi kosztami na rzecz adwokata ustanowionego z urzędu. Przykładem tego jest choćby przedmiotowa sprawa, gdzie wyrok Sądu Apelacyjnego zapadł w dniu   marca 2020r., doręczony został dopiero   sierpnia 2020 r., od którego na przyznane koszty pełnomocnik złożył zażalenie a jego rozpoznanie nastąpiło dopiero w dniu   marca 2021 r. Oznacza to, że przeszło rok czasu trwało od merytorycznego rozstrzygnięcia przedmiotu sprawy, prawomocne

zakończenie postępowania związanego z wolą zaskarżenia orzeczenia. Wypłata przez Sąd należnego wynagrodzenia nastąpiła w dniu kwietnia 2021 r.

Nie jest to zarzut, lecz obiektywne przedstawienie rzeczywistości związanej z trwającym postępowaniem i czynnościami, jakie musi przedsięwziąć pełnomocnik ustanowiony z urzędu nie otrzymując nawet części należnego mu wynagrodzenia za wykonywaną pracę. Faktycznie pełnomocnik z urzędu **finansuje w toku sprawy Skarb Państwa**, ponosząc koszty utrzymania Kancelarii – czynsze, ZUS, telefon itp. oraz wykonując wiele kosztownych czynności procesowych – drukowanie pism procesowych, nadawanie listów, dojazdy do Sądu. W związku z tym sytuacja finansowa pełnomocnika z urzędu już tylko z tych powodów o wiele mniej korzystna niż ustanowionego z wyboru. Dodatkowe więc dalsze pogorszenie sytuacji finansowej w zakresie mniejszego wynagrodzenia – jest zupełnie niezrozumiałe i wskazuje na niekonstytucyjne zróżnicowanie sytuacji pełnomocników procesowych. Zasadą winno być wynagrodzenie równe pełnomocnikom z wyboru.

Powyższe postanowienie o oddaleniu zażalenia na koszty zastępstwa procesowego przyznane adwokatowi ustanowionemu z urzędu wraz z uzasadnieniem zostało doręczone pełnomocnikowi powoda w dniu 6 kwietnia 2021 r., co wskazuje, iż został zachowany przewidziany w art. 46 ust. 1 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym 3-miesięczny termin do wniesienia niniejszej Skargi.

UZASADNIENIE ZARZUTÓW NARUSZENIA KONSTYTUCYJNIE CHRONIONYCH WOLNOŚCI I PRAW

I Ocena zgodności § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7 w zw. z § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016 r. w związku z art. 32 ust. 1 zdanie drugie w związku z art. 64 ust. 1 i 2 oraz 45 ust. 1 i art. 2 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze oraz art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 16 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982r. prawo o adwokaturze

W ramach podniesionego zarzutu skarżący kwestionuje zgodność zaskarżonej regulacji, tj. § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z a§ 8 pkt 7 i § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w *brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016 r.* z art. z art. 32 ust. 1 zdanie drugie oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i wynikającym z tych przepisów prawem do równego traktowania przez władze publiczne oraz prawem do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności oraz zasadę równorzędności stron, **powodując, iż wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu** w tej samej sprawie jest z mocy prawa niższe od wynagrodzenia pełnomocnika z wyboru, w przypadku gdy w sprawie nie zachodzą czynniki umożliwiające podwyższenie stawki minimalnej do wysokości stawki maksymalnej. Nadto stawka maksymalna stanowić może najwyżej wartość 150% stawki minimalnej przy pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu, podczas gdy w przypadku pełnomocnika ustanowionego z wyboru, stawka minimalna może zostać podwyższona do sześciokrotności tej stawki.

Artykuł 32 ust. 1 Konstytucji statuuje zasadę równości, przy czym odnosi się ona zarówno do stosowania prawa (wszyscy są równi wobec prawa), jak i stanowienia prawa (prawo do równego traktowania przez władze publiczne, w tym przez władzę ustawodawczą). Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji **każdy ma prawo do takiego traktowania, jak osoby znajdujące się w analogicznej (co do istotnych elementów) sytuacji.** (tak Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 24 października 2001r. w sprawie o sygn. akt: SK 10/01).

Na tle art. 32 ust. 1 Konstytucji RP Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że „zasada równości jest fundamentalną zasadą przenikającą całe postępowanie cywilne, **nie wyłączając regulacji związanej z kosztami procesu i pomocą prawną świadczoną z urzędu**” (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 16.06.2008r. w sprawie o sygnaturze akt: P 37/07). Nie ulega zatem wątpliwości, że prawo do równego traktowania przez władze publiczne, w tym przez władzę ustawodawczą, winno znajdować odzwierciedlenie w uchwalanych przepisach, dotyczących wysokości wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w sprawach cywilnych.

Zróznicowanie sytuacji pełnomocników z wyboru i z urzędu przez kwestionowaną normę narusza zasadę równości, tym bardziej, iż okoliczności płatności na rzecz pełnomocników z urzędu, są wręcz niekorzystne właśnie dla pełnomocników z urzędu, właśnie ze względu na termin płatności.

Z tych względów, zdaniem Skarżącego z treści art. 32 ust. 1 Konstytucji i wynikającego z tego przepisu prawa do równego traktowania przez władze publiczne, wynika, iż uchwalane przepisy winny stanowić o tym, że pełnomocnicy procesowi stron, niezależnie od tego czy zostali ustanowieni z urzędu, czy też są pełnomocnikami z wyboru, mają prawo do równego traktowania. Konsekwencją tego, ustalone na podstawie obowiązujących przepisów prawa, **wynagrodzenie pełnomocników procesowych występujących w tej samej sprawie, w przypadku ustalonej wartości przedmiotu sprawy, winno być równe, niezależnie od tego, czy pełnomocnik reprezentujący stronę został ustanowiony, jako pełnomocnik z urzędu, czy też był pełnomocnikiem procesowym strony z wyboru.**

W realiach sprawy cywilnej dotyczącej powoda I J , którego reprezentował pełnomocnik procesowy z urzędu, adwokat G W , na etapie postępowania odwoławczego przed Sądem Apelacyjnym w S , Sąd drugiej instancji zasądził na rzecz pełnomocnika powoda, ustanowionego z urzędu, kwotę 5.400,00 zł tytułem reprezentacji powoda w postępowaniu apelacyjnym (*zgodnie z § 4 ust. 1 w zw. § 8 pkt 7 w zw. § 16 ust 1 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, w brzmieniu obowiązującym od dnia 2 listopada 2016r.*), zaś na rzecz pozwanego, którego reprezentował pełnomocnik z wyboru, kwotę 8.100,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, która to kwota wynikała z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Porównanie już tylko tych dwóch kwot 5.400,00 zł do 8.100,00 zł – wskazuje na rażąco nierówne i niesprawiedliwe traktowanie.

Zdaniem Skarżącego na kanwie sprawy prowadzonej przed Sądem Apelacyjnym w S (sygn. akt) naruszone zostało prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Doszło, bowiem **do sytuacji, iż w tej samej sprawie wynagrodzenie zasądzone na rzecz pełnomocnika z urzędu jest z mocy prawa obniżone w stosunku do wynagrodzenia pełnomocnika procesowego z wyboru, który reprezentował pozwanego, w sytuacji gdy ten może w sposób określony przez przepisy rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie kształtować wynagrodzenie w zależności od faktycznego nakładu pracy do sześciokrotności stawki minimalnej, także powiększając je o należny podatek o VAT.**

Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego potwierdza, że w państwie prawnym zasadą powinno to, iż każdy ma prawo do takiego traktowania, jak osoby znajdujące się w analogicznej (co do istotnych elementów) sytuacji. (tak Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 24 października 2001r. w sprawie o sygn. akt: SK 10/01). Powyższe oznacza, iż na kanwie przedmiotowej sprawy naruszone zostało prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Wobec powyższego, Skarżący wskazuje, iż zaskarżona regulacja jest sprzeczna z art. 32 ust. 1 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 45 ust. 1 Konstytucji, albowiem z powyżej przedstawionych względów narusza również wynikające z art 45 ust 1 Konstytucji prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności **oraz zasadę równorzędności stron**. Równość stron oznacza przecież, że pełnomocnicy stron są równo wynagradzani za tą samą sprawę i nakład pracy. niesprawiedliwe jest również, aby pełnomocnik z urzędu wynagradzany był znacznie gorzej od pełnomocnika z wyboru.

Kwestionowana norma prawna narusza również art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji, bowiem nie chroni praw majątkowych – **w postaci prawa do wynagrodzenia za pracę** (nazywanego na gruncie procedury cywilnej kosztami zastępstwa procesowego) – pełnomocnika powołanego z urzędu, który otrzymuje wyłącznie część wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z wyboru. Konstytucja w art. 64 ust. 2 wprowadziła wprost **prawo do równej ochrony dla wszystkich** - praw majątkowych, do których niewątpliwie należy prawo do wynagrodzenia za usługi świadczone przez adwokata powołanego z urzędu.

Należy pamiętać, że wypłacona przez Skarb Państwa kwota wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu, nie stanowi faktycznie jeszcze jego wynagrodzenia, bowiem od tej kwoty płaci dodatkowo ZUS, podatek dochodowy oraz wszelkie inne koszty utrzymania Kancelarii oraz koszty w toku procesu na prawidłowe jego wynagrodzenie.

Nadto wyrażona w zaskarżonej regulacji ingerencja dotycząca obniżenia wynagrodzenie zasądzonego na rzecz pełnomocnika z urzędu, nie spełnia żadnego z kryteriów klauzuli limitacyjnej określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji, **albowiem: wynika z rozporządzenia**, a nie ustawy (nie jest spełniony warunek legalności) oraz nie realizuje żadnego z celów uznanych za

doniosłe konstytucyjnie (nie jest spełniony warunek celowości, o którym mowa w art 92 ust 1 zdanie pierwsze Konstytucji).

Podsumowując, naruszenie praw i wolności w zakresie podanych wzorców konstytucyjnych polegało:

1. w ramach zasady demokratycznego państwa prawa wynikającej z art. 2 – niezgodnego z zasadami sprawiedliwości społecznej traktowaniu adwokata ustanowionego z urzędu i przyznaniu wynagrodzenia na poziomie znacznie niższym niż za analogiczną pracę wykonaną przez adwokata wykonaną na rzecz drugiej strony postępowania, co przeczy zasadom sprawiedliwości społecznej, **ostatecznie w tej sprawie niezasadnie pozbawiono pełnomocnika wynagrodzenia w kwocie 2.700,00 zł (8.100,00 zł - 5.400,00 zł),**

2. w zakresie art. 31 ust. 3 i 92 ust. 1 zdanie pierwsze - ograniczeniu praw i wolności - w rozporządzeniu, a nie w ustawie, tym samym wskazuję, iż art. 31 ust. 3 dotyczy ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw – wskazuję, iż po pierwsze ograniczenie tych praw nastąpiło **w rozporządzeniu**, a zgodnie z art. 31 ust. 3 winno nastąpić w ustawie, a także nie zaszły żadne okoliczności konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, aby ograniczyć te prawa, w związku z czym konieczne jest podanie art. 31 ust. 3 Konstytucji, jako niezbędnego wzorca badania konstytucyjności,

3. art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze został wskazany w związku z innymi przepisami Konstytucji, przy czym zaskarżone norma nie spełnia celu rozporządzenia, tj. zwrotu na zasadach równości kosztów zastępstw procesowego pełnomocnikom ustanowionym z wyboru jak i urzędu,

Nadto, w ocenie skarżącego zaskarżona norma narusza art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji i art. 2 Konstytucji bowiem prowadzi do braku ochrony prawa własności i **innych praw majątkowych** w postaci wynagrodzenia za wykonaną pracę. Narusza to Konstytucyjne prawo do ochrony własności i **innych praw majątkowych**. Roszczenie o wynagrodzenie jest zaś niewątpliwie innym prawem majątkowym na gruncie Konstytucyjnym. Dodatkowo z art. 64 ust. 2 wprost wynika, iż wprowadzono konstytucyjne prawo **do równej** ochrony prawnej własności i innych praw majątkowych. Zaskarżona norma uregulowała zaś prawo do wynagrodzenia – za tą

samą sprawę, dla osób posiadających te same kompetencje zawodowe (co wprost znalazło potwierdzenie w sprawie przed Sądem Apelacyjnym w S) **na zasadach nierównych** tj. jeden pełnomocnik ustanowiony z wyboru przez stronę postępowania otrzymał wynagrodzenie w kwocie 8.100,00 zł a drugi pełnomocnik ustanowiony z urzędu otrzymał wynagrodzenie w kwocie 5.400,00 zł.

W zakresie uzasadnienia naruszenia art. 2 Konstytucji wskazuję, iż z zasady demokratycznego państwa prawa należy wywieść zasadę pewności prawa i jego jednoznaczności przy stosowaniu (zasady prawidłowej legislacji). Zaskarżona norma nie spełnia tych zasad, które są niezbędne w funkcjonowaniu Państwa opartego na prawie. Skoro Sąd stosując zaskarżoną normę może w zasadzie dowolnie obniżyć wynagrodzenie pełnomocnika i to aż w 50% to oznacza to, że pełnomocnik z urzędu nie ma pewności za jaką kwotę wykonuje powierzoną z urzędu pracę. Analizując rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w S stosującego zaskarżoną normę podkreślić należy, iż ze względu na brak jednoznacznych zapisów normy – Sąd uzasadnił obniżenie wynagrodzenia Skarżącego, przy czym w tej samej sprawie zasądził dla drugiego pełnomocnika kwotę 100% wyższą. Powoduje to, iż brak pewności prawa i jego jednoznaczności narusza art. 2 Konstytucji, skoro każde rozstrzygnięcie Sądu można uzasadnić, niezależnie od faktów występujących w sprawie.

Artykuły 31 ust. 3 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji zostały naruszone bowiem doszło do ograniczenia konstytucyjnych praw i wolności w rozporządzeniu, a nie w ustawie, a nadto nie zachodziły okoliczności konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego. Nie został również spełniony cel rozporządzenia, tj. ustanowienie jednoznacznych i równych dla wszystkich pełnomocników wynagrodzeń za wykonaną pracę, a więc dla tych ustanawianych przez stronę postępowania z wyboru jak i dla tego ustanowionego przez Sąd z urzędu.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w S , I Wydziału Cywilnego z dnia marca 2020 r.,
i postanowienie z dnia marca 2021r. w sprawie w sposób ostateczny rozstrzygnęło o **konstytucyjnych prawach i wolnościach, których stwierdzenia naruszenia domaga się Skarżący w niniejszej skardze. Od wydanego rozstrzygnięcia w zakresie**

kosztów procesu – wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu, Skarżącemu nie przysługiwał i nie przysługuje już żaden nadzwyczajny środek zaskarżenia.

W związku z powyższym, wniesienie skargi konstytucyjnej z zawartymi w niej wnioskami jest konieczne i w pełni uzasadnione.

RADCA PRAWNY
Ewelina Walejańczyk
KO 807

Załączniki:

- I.** pełnomocnictwo procesowe szczególne,
- II.** odpis skargi konstytucyjnej (x5) wraz z załącznikami,
- III.** dokumenty do skargi konstytucyjnej:
  - 1.** wyrok Sądu Okręgowego w K , I Wydział Cywilny z dnia października 2019 r.,
wraz z uzasadnieniem,
  - 2.** wyrok Sądu Apelacyjnego w S z dnia marca 2020 r.,
wraz z uzasadnieniem,
  - 3.** zażalenie pełnomocnika powoda z dnia sierpnia 20120 r. na postanowienie zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w S z dnia marca 2020 r.,
  - 4.** postanowienie Sądu Apelacyjnego w S z dnia marca 2021 r.,
z uzasadnieniem oraz kopią koperty zawierającą postanowienie Sądu Apelacyjnego w S